

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 23. decembra 2024. godine
Br. Ref.: MK 2599/24

PODUDARNO MIŠLJENJE

sudije

RADOMIR LABAN

u

slučaju br. KO283/23

Podnosilac

Abelard Tahiri i 9 drugih poslanika

Ocena ustavnosti odluke br. 08-V-668 od 15. decembra 2023. godine, Skupštine Republike Kosovo, o razrešenju g. Agrona Beke sa pozicije člana TSK-a

Iskazujući na početku svoje slaganje sa mišljenjem većine sudija da utvrdi da je predmet prihvatljiv za razmatranje u vezi člana 65. [Nadležnosti Skupštine] i člana 110. [Tužilački savet Kosova] Ustava.

Dalje, Ja kao sudija se slažem sa činjeničnim stanjem kako je izneto i predstavljeno u presudi i isto činjenično stanje prihvatam kao tačno. Takođe, Ja kao sudija se slažem sa načinom kako su navodi podnosioca izneti i predstavljeni u presudi i iste prihvatam kao tačne.

Takođe ja se slažem sa zaključkom većine DA UTVRDI, da odluka [br. 08-V-583 i 13] Skupštine od 15. decembra 2023. godine, nije u suprotnosti sa stavom 9. člana 65. [Nadležnosti Skupštine] i stavom 4. člana 110. [Tužilački savet Kosova] Ustava. Kao i odlukom većine o privremenoj meri.

Međutim, Ja kao sudija pojedinac imam podudarno mišljenje u vezi sa razlogom neprihvatljivosti ovog predmeta u vezi sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo], i članom 54. [Sudska zaštita prava].

Zbog gore navedenog, a u skladu sa Pravilima 57 Poslovnika o radu Ustavnog Suda Ja ću u kratko izneti moje podudarno mišljenje.

1. Podsećam na suštinu navoda podnosioca zahteva koji se odnose na član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, u kojima podnosioci zahteva naglašavaju da odluka Skupštine nije obrazložena i da je Skupština propustila da ispoštuje ustavne standarde zagarantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koji obuhvata pravo na jednaku zaštitu i pravično suđenje. Podnosioci zahteva argumentuju da g. Beka nije imao mogućnost da se upozna sa dosijeom i da iznese dokaze u skladu sa Zakonom o opštoj administrativnoj proceduri, i da je kao rezultat toga, g. Beka uputio dopis Skupštini pružajući pojašnjenja, odnosno protiv argumenate inicijatoru njegovog razrešenja, u konkretnom slučaju predsedniku Komisije za zakonodavstvo.
2. S tim u vezi, napominjem da je on, kada je u pitanju ovaj navod o nedostatku obrazloženja osporene odluke koje je zagarantovano članom 31. Ustava.
3. Što se tiče navoda podnosioca zahteva koji se odnose na član 32. i 54. Ustava, podsećam da su podnosioci zahteva istakli da su *“okolnosti pravne nesigurnosti u odnosu na razrešenog netužilačkog člana evidentne gde je u osnovnom zakonu, stav 10 člana 10. jasno u suprotnosti sa članom 19. ovog zakona, stavljajući istog u situaciju efektivne nemogućnosti da obezbedi ustavno pravo na korišćenje pravnih lekova, u suprotnosti sa članom 32. Ustava [...] kao i obezbeđenje sudske zaštite iz člana 54. Ustava”*.
4. Prilikom razmatranja ovih navoda, podsećam da na osnovu ustavnih normi i svoje prakse i pozivajući se na načela utvrđena od strane ESLJP-a, da naše zakonodavstvo ne predviđa izričito izuzeće za ovu kategorije pojedinaca koji obavljaju javne funkcije da ne traže sudsku zaštitu svojih prava pred redovnim sudovima. Takođe, njihovo pravo da imaju delotvoran pristup pravosuđu proističe iz Ustava, čak i ako to nije izričito utvrđeno u zakonu (vidi, analogno, ESLJP, predmet [Vilho Eskelinen i drugi protiv Finske](#), br. 63235/00, presuda od 19. aprila 2007. godine, stav 62, i slučaj Suda KI214/21, podnosilac *Avni Kastrati*, presuda od 7. decembra 2022. godine, stav 125).
5. Podsećam da Zakon br. 03/L-202 o upravnim sporovima (u daljem tekstu: ZUS) pruža delotvorna pravna sredstva za rešavanje predmeta ove kategorije javnih funkcionera. U tom smislu, Ja pre svega naglašavam da je svrha ZUS-a kao zakona, kako je utvrđena u članu 2. [Svrha] ta da obezbedi sudsku zaštitu prava i interesa fizičkih i pravnih lica, kao i ostalih stranaka, kojima su prava i interesi prekršeni: (i) individualnim aktima; ili (ii) postupanjem organa javne uprave. Nadalje, u članu 3. stav 1.1 ZUS-a je propisano da se organi javne uprave smatraju organima centralne uprave, dok stav 1.2 istog člana, kvalifikuje upravni akt kao svaku odluku koju je doneo upravni organ nakon upravnog postupka u vršenju javnih ovlašćenja i koja direktno ili indirektno ograničava ili zadire u zakonom priznata prava, slobode ili interese fizičkih i pravnih lica. Osim ove odredbe kojom se utvrđuje svrha zakona, konkretnije član 10. ZUS-a, između ostalog, predviđa mogućnost pokretanja upravnog spora protiv akata za koja fizičko ili pravno lice smatra da mu je njima povređeno neko njegovo pravo ili pravni interes (vidi, KI214/21, citiran iznad, stav 115 i 116).
6. U ovom kontekstu, se pozivam i na praksu Ustavnog suda Republike Albanije, odnosno na Odluku istog br. 29/09, od 21. oktobra 2009. godine, sa podnosiocem: *Grupa od 30 poslanika Skupštine Albanije*, preko koje je, između ostalog, traženo i da se poništi Odluka Skupštine [br. 190] od 16. juna 2008. godine, zbog nedavanja saglasnosti za imenovanje g. Z.P, za člana Vrhovnog suda. Da bi utvrdio svoju nadležnost, sud je procenio, da li je pred njim predmet ustavne kontrole akt normativnog karaktera i da

li njegove namere pokreću pitanja sukoba nadležnosti između centralnih ili lokalnih organa. U svetlu okolnosti slučaja, predmetni sud je utvrdio: „Sud je ranije izrazio da u suđenjima apstraktne prirode nije nadležan da kontroliše dela individualne prirode. S obzirom da odluka Skupštine, koja je predmet preispitivanja, odražava volju Skupštine da ne da saglasnost za imenovanje člana Vrhovnog suda, Sud prihvata da ovaj akt ima individualni karakter. U ovim okolnostima, Sud smatra da nije nadležan da kontroliše odluku Skupštine br. 190, od 16.06.2008. godine. U zaključku, Sud zaključuje da se zahtev koji je pokrenula grupa od najmanje jedne petine poslanika (1/5) odnosio na poništenje odluke Skupštine br. 190 od 16.06.2008. treba ukinuti zbog **nedostatka legitimiteta podnosioca zahteva i nenadležnosti ovog suda.**

7. Stoga, a na osnovu napred navedenog, smatram da navod podnosioca zahteva o tome da se članovima Tužilačkog Saveta Kosova ne pružaju delotvorna sredstva za ostvarivanje svojih građanskih prava, ne stoji i nije objektivno opravdan jer nijedna zakonska i ustavna odredba ne zabranjuje članovima Tužilačkog Saveta Kosova pravo da traže pravnu zaštitu svojih prava u redovnom postupku, onako kako je to utvrđeno članom 54. Ustava.
8. Prema tome, utvrđujem da zahtev podnosioca zahteva u odnosu na povrede individualnih prava člana člana Tužilačkog Saveta Kosova, zagarantovanih članovima 31, 32. i 54. Ustava, ne ispunjava uslove prihvatljivosti za dalje razmatranje merituma zahteva iz razloga što podnosioci zahteva nisu dokazali da važeće zakonodavstvo izuzima ovu kategoriju javnih funkcionera od obaveze da traže pravnu zaštitu pred redovnim sudovima. Shodno tome, nije ispunjen uslov iscrpljivanja delotvornih pravnih sredstava u odnosu na ovaj deo zahteva.
9. Dakle, na osnovu gore navedenog, Ja smatram da podnosioci zahteva nisu ovlašćena strana da bi osporili ustavnost osporenog akta, u vezi sa ljudskim pravima koja su zagarantovana iz poglavlja II Ustava, prema članu 113.5 Ustava, kao što i članovi Tužilačkog Saveta Kosova ne mogu biti oslobođeni ustavne obaveze da iscrpe sva delotvorna pravna sredstva predviđena zakonima na snazi u redovnom postupku, kako to zahteva stav 7. člana 113. Ustava.

Podudarno mišljenje podneo sudija;

Radomir Laban, sudija

Dana 26. novembra, 2024 godine u Prištini.